

ORSZÁGOS RENDŐR-FŐKAPITÁNYSÁG

Szám:

Tárgy: alapjogot érintő rendőri intézkedés
elleni panasz elbírálása

Hiv. szám: –

Ügyintéző:

Telefon:

E-mail:

HATÁROZAT

Panaszos által előterjesztett panasz tárgyában folytatott eljárás során – figyelemmel a Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Panasztestület) állásfoglalásának megállapításaira – a panaszt

e l u t a s í t o m.

A határozat ellen fellebbezésnek helye nincs, azzal szemben közigazgatási per indítható.

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságnál (a továbbiakban: ORFK) – a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnak címezve (1255 Budapest, Pf.: 117.) – a vitatott határozat közlésétől számított harminc napon belül lehet benyújtani, vagy postára adni.

A keresetlevél benyújtásának a határozat hatályosulására nincs halasztó hatálya.

Tájékoztatom, hogy a keresetlevelet elektronikus úton is benyújthatja, azonban a jogi képviselő, valamint a belföldi székhellyel rendelkező gazdálkodó szervezetek részére ez kötelező.

Az elektronikus kapcsolattartás módjára vonatkozóan részletes tájékoztatást találhat a <http://www.police.hu/hu/ugyintezes/elektronikus-ugyintezes> menüpontban.

A keresetlevél elektronikus előterjesztésére szolgáló űrlap a <http://www.police.hu/hu/ugyintezes/elektronikus-ugyintezes/kozigazgatasi-per-birosagi-felulvizsgalat> menüpontból tölthető le. Eljárási költség nem merült fel.

A határozatot kapják:

- 1) panaszos
- 2) Független Rendészeti Panasztestület (tájékoztatásul)
- 3) Rendőr-főkapitányság vezetője (tájékoztatásul)
- 4) Irattár

INDOKOLÁS

I.

Panaszos a Rendőrkapitányság munkatársai ellen tett panaszt a vele szemben fogatosított rendőri intézkedéssel kapcsolatban.

A panaszbeadványt a Panasztestületnél a Panaszos elektronikus úton terjesztette elő, annak kiegészítésére a Panasztestület kérésére került sor.

A Panaszos a panaszbeadványban előadta, hogy *-n * óra * perc körüli időben robogójával haladt a * úton, amikor egy fehér színű „kisautó” elé vágva leszorította őt az útról.

Az autóból kiszállt két ember, akik elkezdtek rángatni és ütlegelni a Panaszost.

Eközben megállt mögöttük egy másik autó, ahonnan fényképezték az eseményeket. Ekkor a verést abbahagyta a két személy. A Panaszos a 112-es segélyhívón keresztül hívta a rendőrséget.

Amikor a járőr megérkezett a helyszínre, a „*fiatal (rendőr) lány*” minősíthetetlen hangon kioktatta a Panaszost, hogy ha ragaszkodik az eljáráshoz, akkor majd meglátja a Panaszos, hogy beviteti őt.

Mivel a Panaszos úgy érezte, hogy a dulakodás közben az egyik ujjá is eltört, ezért a rendőr mentőt hívott hozzá, majd a „*közlekedési rendőrök*” is megjelentek a helyszínen és rögzítették az ott tapasztaltakat.

Egy másik járőrautóval bevitték a Panaszost rendőrségre és a „*fogdába*” zárták.

Az „*elkövetők közül*” az egyiket csak tanúként hallgatták ki, a másik személyt szintén a „*fogdában*” helyezték el a rendőrök.

A Panaszos előadta továbbá, hogy éjjel kettőkor egy nyomozó kihallgatta őt, de amikor panaszt akart tenni, a nyomozó azt mondta neki, hogy ha ugrál, „*akkor reggelig*” visszaviteti őt „*fogdába*”.

A Panaszos szerint a járőr célja „*a megfélemlítés, a kicsinyes bosszú volt*”, hiszen megítélése szerint „*semmilyen logikus úton nem következethető*” a történetből az, hogy ő garázdaságot követett volna el.

A Panasztestület tanácsadója *-n telefonon keresztül felvette a kapcsolatot a Panaszossal a panaszbeadvány megerősítése és kiegészítése céljából, amely során a Panaszos előadta, hogy a rendőri intézkedés szerinte részrehajló volt, mivel a rendőrök jelenlétében a helyszínen előadottakat nem úgy jegyzőkönyvezték, ahogyan azt ő elmondta.

Továbbá amikor a másik felet meghallgatták, akkor őt részletesen kioktatták és nem „*csak*” felvilágosították. Később a Panaszos megtudta az egyik rendőrtől, hogy azok a rendőrök, akik vele szemben intézkedtek, többször úgy nyilatkoztak róla, hogy „*vadásztak rá*”.

Ezenkívül a Panaszos sérelmesnek tartotta a rendőrök szolgálati fellépését, mivel olyan közlések hangzottak el a rendőri intézkedés során, hogy „Mit ugrál? Ne ugráljon, különben beviszik!”

A Panaszos elmondta, hogy a rendőri intézkedést követően az ügyészség elutasította a panaszát. Előadta továbbá, hogy sérülése keletkezett, de mégis olyan tartalommal készültek a jelentések, hogy nem lett sérülése.

A Panaszos a fentiekre tekintettel kérte, hogy a panaszát a Panasztestület vizsgálja ki.

A Panaszos a vele szemben foganatosított rendőri intézkedéssel kapcsolatban – *beadványa szerint* – az alábbiakat sérelmezte:

1. a bűncselekmények gyanúját felvető körülményeket,
2. a büntetőeljárás részét képező intézkedést,
3. az előállítás jogszerűségét,
4. a részrehajló, elfogult rendőri intézkedést.

A Panasztestület hivatkozott állásfoglalása szerint a rendőri fellépés és intézkedés érintette a Panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) Szabadság és Felelősség fejezetének IV. cikkében foglalt személyi szabadsághoz, a II. cikkben foglalt emberi méltósághoz való jogát, a XXVIII. cikkben foglalt jogorvoslathoz való jogát, illetve az Alaptörvény XV. cikkében foglalt diszkrimináció tilalmát.

Az állásfoglalás alapján a Panasztestület arra a következtetésre jutott, hogy megvalósult a tettenérés, a Panaszos előállítására kellő jogalap birtokában került sor, ezért a Panaszos személyi szabadsághoz való joga nem sérült.

A Panasztestület álláspontja szerint a Panaszos személyi szabadsághoz fűződő alapvető joga súlyosan sérült az előállítás időtartama kapcsán, mivel az nem felelt meg az Rtv. 15. §-ában foglalt arányossági követelményeknek.

A Panaszos emberi méltósághoz fűződő alapvető jogának sérelme nem volt megállapítható a Panaszossal szemben alkalmazott hangnem és bánásmód kapcsán.

A Panasztestület a feloldhatatlan ellentmondás miatt nem tudott megnyugtatóan egy olyan történeti tényállást kialakítani, amely kapcsán a részrehajló intézkedésre vonatkozó kifogást megvizsgálhatta volna a rendelkezésére álló korlátozott számú bizonyítási eszközzel, így álláspontja szerint a Panaszos diszkrimináció alkotmányos tilalmának sérelme nem megállapítható.

A Panasztestület megítélése szerint az alapjogsérelem elérte a súlyosság azon fokát, amely indokoltá tette a panasz megküldését az országos rendőrfőkapitánynak.

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdése alapján a Panasztestület által lefolytatott vizsgálatot követően – súlyos alapjogsérelem esetén – a panaszt az országos rendőrfőkapitány bírálja el.

II.

A tényállás tisztázása érdekében az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény törvény (a továbbiakban: Ákr.) 62. § (1)-(2) bekezdése alapján lefolytatott bizonyítási eljárás során a hatóság az alábbi bizonyítási eszközöket szerezte be:

- előterjesztett panaszbeadvány,
- Panasztestület hivatalos feljegyzés,
- Rendőri szerv vezetőjének átirata és mellékletei:
- Rendőrkapitányság vezetőjének átirata és mellékletei:
- Rendőrkapitányság Rendészeti Osztály Járőrszolgálati Alosztály munkatársainak jelentése és melléklete:
- Tevékenység-irányítási Központ küldés leírása esetlap,
- Rendőrkapitányság Rendészeti Osztály Járőrszolgálati Alosztály jelentése elfogás végrehajtásáról, parancsnoki vélemény és kivizsgálás Panaszos vonatkozásában,
- jegyzék a letéti tárgyakról a Panaszos vonatkozásában,
- Rendőrkapitányság Rendészeti Osztály Járőrszolgálati Alosztály, nyilatkozat a fogvatartott személy élelemmel történő ellátásáról a Panaszos vonatkozásában,
- Rendőrkapitányság Rendészeti Osztály Járőrszolgálati Alosztály, nyilatkozat a fogvatartott személy az előállító helyiségben történő elhelyezéskor a szóbeli tájékoztatás végrehajtásáról és megértéséről, illetve egyéb személy értesítéséről és az írásos tájékoztató átvételéről a Panaszos vonatkozásában,
- Rendőrkapitányság Rendészeti Osztály Körzeti Megbízotti Alosztály, igazolás az előállítás időtartamáról a Panaszos vonatkozásában,
- nyomtatvány az előállító helyiségben elhelyezett fogvatartott személy őrzésével és ellátásával kapcsolatos adatokról a Panaszos vonatkozásában,
- nyomtatvány a fogvatartottak (elfogott, előállított, elővezetett) kíséréséről kiadási nyilvántartás a Panaszos vonatkozásában,
- Tevékenység-irányítási Központ főosztályvezetőjének átirata és annak melléklete (eset adatlap),
- Rendőri szerv vezetőjének szakmai állásfoglalása és mellékletei,
- Alosztály jegyzőkönyv közúti közlekedési baleset helyszínén végzett helyszín szemléről,
- Alosztály jelentés anyagi káros közúti közlekedési balesetről,
- Alosztály hivatalos feljegyzés,
- Alosztály jelentés meghallgatott személy elmondásáról a Panaszos vonatkozásában,
- Alosztály jelentés meghallgatott személy elmondásáról a gépkocsi vezetője vonatkozásában,
- Alosztály jegyzőkönyv tanúkihallgatásról a gépkocsi utasa vonatkozásában,
- Alosztály jegyzőkönyv gyanúsított kihallgatásáról a Panaszos vonatkozásában.

III.

A tényállás minden részletre kiterjedő tisztázása érdekében lefolytatott közigazgatási hatósági eljárás során a Panaszos által előterjesztett panaszban megfogalmazott állításokat alátámasztó bizonyítási indítványt, nyilatkozatot, illetőleg egyéb bizonyítékot a hatóság részére nem szolgáltatott. Az eljárás során a II. részben felsorolt okiratokon kívül egyéb bizonyíték nem merült fel, ugyanakkor a rendelkezésre álló bizonyítékok mérlegelése alapján eleget lehetett tenni az Ákr. 62. § (1) bekezdésben előírt tényállás tisztázási kötelezettségnek.

Az Ákr. 62. § (4) bekezdése értelmében az eljárásban a szabad bizonyítás elve érvényesül, így a hatóság szabadon választja meg a bizonyítás módját, és a rendelkezésre álló bizonyítékokat szabad meggyőződése szerint értékeli. Mérlegelési jogkörébe tartozik annak eldöntése, hogy miért és melyik bizonyítékot veszi figyelembe a valósághű tényállás megállapítása érdekében, illetve más bizonyítékokat esetlegesen miért rekesztett ki a bizonyítás köréből.

Ezek alapján a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 323. § (1)-(3) bekezdései szerint, a felsorolt közokiratok jellegére tekintettel, az abban foglalt tények ellenkezőjére vonatkozó bizonyíték hiányában, döntésem meghozatalánál az előző közokiratokban foglaltakat vettem alapul.

A TIK vezetője által a Panasztestület rendelkezésére bocsátott bejelentést tartalmazó hangfelvételt nem vettem figyelembe, mivel a Panaszos nem sérelmezte a TIK ügyeletesének tevékenységét.

Ezen állásponthoz kialakításánál figyelemmel voltam több korábbi bírósági ítéletre és döntésre¹ is.

IV.

A rendelkezésre álló – *a II. részben felsorolt* – bizonyítási eszközök alapján az alábbi tényállást állapítottam meg.

*-n, * óra * perckor a Panaszos bejelentést tett a 112-es Egységes Segélyhívó Rendszeren keresztül a Tevékenység-irányítási Központ (a továbbiakban: TIK) ügyeletére, miszerint a * úton a * utcai autóbusz megállóba kért rendőri intézkedést, mivel elmondása szerint őt a * forgalmi rendszámú gépkocsiban utazók minden indok nélkül megtámadták, amelynek során lelőtték a motorról és megverték.

A helyszínre küldött rendőrrajőr, a Rendőrkapitányság Rendészeti Osztály Járőrszolgálati Alosztály beosztottjai egyenruhában, szolgálati jelleggel ellátott és megkülönböztető jelzéssel felszerelt gépkocsival járőrszolgálatot láttak el a Rendőrkapitányság illetékességi területén.

*-n, * óra * perckor a rendőrök a TIK utasítására megjelentek a helyszínen, ahol felvették a kapcsolatot a bejelentővel, a Panaszossal, akit igazoltattak és szóban meghallgattak. A Panaszos megerősítette telefonon tett bejelentését, illetve azt azzal egészítette ki, hogy az általa vezetett segédmotorkerékpárral haladt a bejelentésében megadott úton Budaörs irányába, amikor arra lett figyelmes, hogy őt egy fehér színű személygépkocsi megpróbálja leszorítani az úttestről. Elmondása szerint ő ennek következtében elesett a segédmotorkerékpárral, majd a gépkocsi vezetője kiszállt, szóváltásba keveredtek és dülakodni kezdtek egymással. A Panaszos előadta, hogy sérülése nem keletkezett, csupán a bal kezén a kisujját fájlalta, továbbá nyilatkozott arról is, hogy anyagi kára nem keletkezett. A Panaszos elmondta azt is, hogy az esetnek szemtanúja volt egy ismeretlen férfi, aki megállt a helyszínen és megadta neki a nevét és telefonszámát, amely adatok a rendőri jelentésben rögzítésre kerültek.

¹ Pl.: 1/2004. Büntető jogegységi határozat, BH2009. 230, Egri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 9.K.27.173./2013/7. számú ítélete.

Az intézkedő rendőrök a személygépkocsi vezetőjét intézkedés alá vonták, igazoltatták és szóban meghallgatták, aki elmondta, hogy az intézkedés napján * óra * perc körüli időben a gépkocsijával egy motoros mellé állt és megállásra szólította fel, amelynek a motoros eleget tett. Elmondta, hogy kérdőre vonta a motorost (a Panaszost), amiért a *-nál a gépkocsija jobb oldali visszapillantó tükrét visszahajtotta. A meghallgatott azt nyilatkozta, hogy anyagi kár nem keletkezett, illetve elmondta, hogy a Panaszossal szóváltásba keveredtek az eset miatt és lökdösődés, dulakodás alakult ki közöttük, de ütések, rúgások nem történtek. A gépkocsi vezetője elmondta továbbá, hogy az autójában utazó személy, miután észlelte a dulakodást, odament hozzájuk és szétválasztotta őket, továbbá kijelentette, hogy az utasa semmilyen tettlegességben nem vett részt.

A rendőrök ezt követően igazoltatták és meghallgatták a gépkocsi utasát, aki megerősítette a gépkocsi vezetője által elmondottakat.

A rendőrfőnök jelentette a fentieket a TIK ügyeletesének, a szolgálatirányító parancsnoknak és a készenléti csoportvezetőnek. A TIK ügyeletes a helyszínre mentőt küldött, mivel a Panaszos az esettel összefüggésben fájlalta az egyik ujját.

A helyszínre * óra * perckor megérkezett a mentőautó, akik a Panaszost megvizsgálták, azonban nem tudták megállapítani sem a sérülés fokát, sem annak keletkezésének időpontját, ezért további vizsgálatok elvégzése céljából kórházba kívánták szállítani a Panaszost, de a Panaszos az orvosi ellátásról lemondott.

Mivel a megállapított történeti tényállás alapján felmerült közlekedési bűncselekmény elkövetésének gyanúja, ezért a készenléti csoportvezető tájékoztatta a rendőrfőnököt, hogy a helyszínre közlekedésrendészeti járőr fog érkezni.

*-n * óra * órakor kapott küldés alapján, a rendőrök a szóban forgó közúti közlekedési baleset okán, a helyszínen * óra * perckor, – *amelynek során mind a Panaszos, mind a másik részes fél jelen volt* – kezdték meg a szemlét, amely * óra * perckor fejeződött be. A baleseti helyszínelő megállapította, hogy nem történt közlekedési bűncselekmény, ezért szabálysértési eljárást kezdeményezett a járművezetőkkel szemben.

A baleseti helyszínelő által megállapítottakat a rendőrfőnök jelentette a TIK ügyeletesének, a szolgálatirányító parancsnoknak és a készenléti csoportvezetőnek, aki a felderített tényállás alapján utasította a járőrt, hogy a két jármű vezetőjét szándékos bűncselekmény elkövetése miatt fogja el és állítsa elő a Rendőrkapitányságra.

A Panaszossal közölték, hogy – *az Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pontja alapján* – bűncselekmény elkövetésének gyanúja miatt elfogják és előállítják a Rendőrkapitányságra. A Panaszossal az intézkedő rendőr közölte jogait és kötelezettségeit, amelyet megértett és tudomásul vett.

A Panaszossal szemben egyéb kényszerítő eszköz alkalmazására nem került sor, valamint az Rtv. 31. § (1) bekezdés alapján – a rendőrök az előállítás megkezdése előtt, – *mivel a Panaszossal szemben személyi szabadságot korlátozó intézkedést foganatosítottak* – a ruházatát átvizsgálták, amelynek során bűncselekményből származó vagy ahhoz használt, illetve közbiztonságra különösen veszélyes eszköz nem került feltalálásra.

A Panaszos előállítását egy másik rendőrfőnök foganatosította.

A Panaszost * óra * perckor sérülés- és panaszmentesen átadták a Rendőrkapitányságon a szolgálatirányító parancsnoknak, aki intézkedett a személy őrzésére vonatkozóan.

A befogadáskor a szükséges nyomtatványok és nyilatkozatok, a fogvatartottnál lévő tárgyak letétele, a letéti jegyzőkönyv kitöltése a kialakult gyakorlat szerint, 15-20 perc időtartamot vesz igénybe, mely jelen esetben * óra * perctől * óra * percig tartott.

A Panaszos előállító helyiségben történő befogadására * óra * perckor került sor és *-n, * óra * perckor szabadon bocsátották.

A Panaszos az előállítás időtartamáról igazolást kapott, amelyet aláírt. A rendőri intézkedés során panasszal nem élt, azzal összefüggésben sérülése nem keletkezett, a figyelmét felhívták, hogy az intézkedéssel kapcsolatban hol és milyen módon élhet panasszal.

A fogvatartása során nyilatkozott arról, hogy – *5 órát meghaladó fogvatartása esetén* – a részére adható élelmiszert kérte, amelyet dokumentált módon * óra * perckor meg is kapott. Hozzá tartozó kiértékelését írásban nem kérte, amelyet dokumentált módon aláírt.

A letéti tárgyakról részletes jegyzéket vettek fel a rendőrök, amelyet az előállítás végén – *aláírásával ellátva elismert módon* – hiánytalanul visszakapott.

A kitöltött fogvatartással kapcsolatos dokumentumokat a Panaszos elolvasta, megértette, tudomásul vette, aláírta.

Az ügy szempontjából releváns adatokkal bíró, gépkocsiban utazó személy tanúkenti kihallgatását * óra * perctől * óra * perc közötti időben a Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztály Készenléti Alosztály nyomozója hajtotta végre.

Mindeközben – *a Panaszos szolgálatirányító parancsnok részére történt átadását követően* – készítettek el a járőrök a Panaszosnak, illetőleg a baleset másik részeseinek elfogásáról szóló és a gyanúsítottkénti kihallgatásukhoz nélkülözhetetlen jelentéseket, amelyek „*hitelesítése*” * óra * perckor történt.

A továbbiakban a gépkocsiban utazó személy tanú kihallgatását – *a jegyzőkönyv aláírását és elbocsátását* – követően ugyanaz a nyomozó kezdte meg a Panaszos gyanúsítottkénti kihallgatását *-n * óra * perckor. A jegyzőkönyv lezárására *-n * óra * perckor került sor, amely dokumentum aláírását követően nevezett bűnügyi nyilvántartásba vételére került sor. Ezen cselekmény – *az előkészületekkel együtt* – kb. 25 percet vett igénybe.

A Panaszos szabadon bocsátása – *az ehhez szükséges dokumentációk aláírását és letéti tárgyainak visszaadását követően* – *-n * óra * perckor történt meg. Az erről szóló igazolást nevezett aláírásával ellátta, panaszt nem terjesztett elő.

A Panaszos előállítása során az alábbi eljárési cselekmények kerültek végrehajtásra:

– *-n * óra * perc volt a Panaszos előállításának kezdő időpontja, az erről készült jelentés tartalmazza, hogy nevezett egészségügyi ellátása miatt a Mentőszolgálat munkatársai * óra * perckor érkeztek a helyszínre,

- *-n * óra * perckor kapott küldés alapján, a rendőrök a szóban forgó közúti közlekedési baleset okán * óra * perc és * óra * perc közötti időben a jegyzőkönyvben rögzítettek szerint helyszíni szemlét tartottak, ennek során mind a Panaszos, mind a másik részes fél jelen volt,
- *-n * óra * perckor beérkezés a Panaszossal a Rendőrkapitányság épületébe, amelyet ugyancsak a jelentés tartalmaz,
- *-n * óra * perc és * óra * perc közötti időben a Panaszos befogadása során szükséges nyomtatványok és nyilatkozatok, a fogvatartottnál lévő tárgyak letétele, a letéti jegyzőkönyv kitöltésére került sor. Ezen cselekményeket a jegyzék, valamint a kapcsolódó 2. számú, 3. számú és 4. számú melléklet igazol,
- *-n * óra * perc és * óra * perc közötti időben az ügy szempontjából releváns adatokkal bíró tanú kihallgatását a jegyzőkönyvön a nyomozó hajtotta végre,
- *-n * óra * perckor került a Panaszosnak, illetőleg a baleset másik részesének elfogásáról készült és gyanúsított kihallgatásukhoz nélkülözhetetlen jelentések „*hitelesítésére*”,
- *-n * óra * perc és *-n * óra * perc közötti időben, a jegyzőkönyvben a Panaszos gyanúsított kihallgatását – *a tanú kihallgatásával megegyezően* – ugyanaz a nyomozó foganatosította,
- a jegyzőkönyv lezárását követően a Panaszos bűnügyi nyilvántartásba vételére került sor, amely – *az előkészületekkel együtt* – kb. 25 percet vett igénybe, azaz *-n kb. * óra * percig tartott,
- *-n * óra * perckor – *a szükséges dokumentációk aláírását és letéti tárgyainak visszaadását követően* – került sor a Panaszos szabadon bocsátására.

A kiegészítő jelentés szerint az intézkedés során „*félelemkeltésre irányuló magatartás vagy megjegyzés nem hangzott el*”, illetve „*segítőkész és higgadt magatartás volt jellemző az intézkedés egésze alatt*” a rendőrök részéről. A jelentés tartalmazza, hogy mind a két felet együtt is, illetve külön is meghallgatták a rendőrök az esettel kapcsolatban. A rendőr őrmester jelentése tartalmazza, hogy a részesek közül egyikkel sem állnak járőrtársával együtt semmilyen kapcsolatban, őket sem korábbról, sem más vonatkozásban nem ismerik. A rendőr őrmester határozottan kijelentette, hogy a rendőrök részéről nem hangzott el olyan mondat, hogy a Panaszos „*ne ugráljon, különben a fogdára*” vitetik őt.

V.

A rendőri intézkedés elleni panasz kivizsgálásakor vizsgálat tárgyává tettem, hogy mely panaszosi sérelemre terjed ki a hatásköröm.

1. A bűncselekmények gyanúját felvető körülmények.

Az Rtv. 92. § (1) bekezdés szerint: „*Akinek a IV-V. Fejezetben - a 46/A-46/C. § kivételével -, valamint a VI. Fejezetben meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette, választása szerint*

a) panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez vagy
b) kérheti, hogy - amennyiben a panasz elintézése nem tartozik más eljárás hatálya alá - panaszát a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően, az érintett rendőri szerv kiletétől függően

ba) az országos rendőrfőkapitány,

bb) a belső bűnmegelőzési és büntfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója vagy

bc) a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója

bírálja el.”

A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) 29. § a) pontja szerint:

„29. § Kizárólag az ügyészség végzi a nyomozást a következő bűncselekmények miatt:

a) a rendőrség, az Országgyűlési Őrség, a büntetés-végrehajtási szervezet, a hivatásos katasztrófavédelmi szerv és a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok hivatásos állományú tagja által elkövetett, nem katonai büntetőeljárásra tartozó bűncselekmény, továbbá a Nemzeti Adó- és Vámhivatal hivatásos állományú tagja és a kormányzati szolgálati jogviszonyban foglalkoztatott pénzügyi nyomozó által elkövetett bármilyen bűncselekmény,”

A Panaszos sérelmei, – miszerint a helyszínre érkezett rendőrnő minősíthetetlen hangon kioktatta őt, hogy ha ragaszkodik az eljáráshoz, akkor majd meglátja, hogy beviteti őt a rendőrségre. Az őt gyanúsítottként kihallgató nyomozó, amikor panaszt akart tenni, azt mondta neki, hogy ha ugrál, „akkor reggelig” visszaviteti őt „fogdába”. A Panaszos megítélése szerint a járőr célja „a megfélemlítés, a kicsinyes bosszú volt”. A rendőri intézkedés részrehajló volt, mivel a rendőrök jelenlétében a helyszínen előadottakat nem úgy jegyzőkönyvezték, ahogyan azt ő elmondta előtük. Amikor a másik felet meghallgatták, akkor őt részletesen kioktatták és nem „csak” felvilágosították. A Panaszos véleménye szerint azok a rendőrök, akik vele szemben intézkedtek, többször úgy nyilatkoztak róla, hogy „vadásztak rá”. A rendőrök szolgálati fellépése, mivel olyan közlések hangzottak el a rendőri intézkedés során, hogy „Mit ugrál? Ne ugráljon, különben beviszik!” A Panaszos előadta, hogy sérülése keletkezett, de mégis olyan tartalommal készültek a jelentések, hogy nem lett sérülése – felvetheti bűncselekmény elkövetésének a gyanúját. Ezért a Panaszos panaszbeadványa, illetve a rendelkezésre álló iratanyag – figyelemmel a Be. 29. § a) pontjára – *-n megküldésre került a további eljárás lefolytatására a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező Központi Nyomozó Főügyészség Regionális Osztályának.

2. A büntetőeljárás részét képező intézkedés.

Az Rtv. 92. § (1) bekezdés szerint: „Akinek a IV-V. Fejezetben - a 46/A-46/C. § kivételével -, valamint a VI. Fejezetben meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette, választása szerint

a) panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez vagy

b) kérheti, hogy - amennyiben a panasz elintézése nem tartozik más eljárás hatálya alá - panaszát a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően, az érintett rendőri szerv kiletétől függően

ba) az országos rendőrfőkapitány,

bb) a belső bűnmegelőzési és büntetőfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója vagy

bc) a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója

bírálja el.”

A Be. 195. § (1) bekezdés szerint:

„(1) Akire nézve az ügyész vagy a nyomozó hatóság határozata közvetlen rendelkezést tartalmaz – ha e törvény kivételt nem tesz –, a határozat ellen a közléstől számított nyolc napon belül panasszal élhet.

A Be. 196. § (1) bekezdés szerint:

„(1) Akinek az ügyész vagy a nyomozó hatóság intézkedése vagy intézkedésének elmulasztása a jogait vagy érdekeit közvetlenül sérti, az a tudomásszerzéstől számított nyolc napon belül panasszal élhet.”

A belügyminiszter irányítása alá tartozó nyomozó hatóságok nyomozásának részletes szabályairól és a nyomozási cselekmények jegyzőkönyv helyett más módon való rögzítésének szabályairól szóló 23/2003. (VI. 24.) BM-IM együttes rendelet 140. és 141. §-ai szerint:

„140. § A panaszt írásban vagy szóban lehet előterjeszteni. A szóban előterjesztett panaszt jegyzőkönyvbe kell foglalni.

141. § A nyomozás során a panaszt a határozatot hozó, az intézkedést foganatosító, illetőleg az intézkedést elmulasztó nyomozó szervnél célszerű előterjeszteni.”

Panaszos sérelmezte, hogy az elkövetők közül az egyik személyt „csak” tanúként hallgatták ki a rendőrök.

Az Rtv. 92. § (1) bekezdése alapján jelen eljárás tárgya kizárólag az Rtv. IV., V. és VI. fejezete által szabályozott rendőri intézkedésekkel szembeni panaszok elbírálása lehet. A büntetőeljárás megindulását követő eljárási cselekményekkel (pl.: bűnügyi nyilvántartásba vétel, gyanúsítás, házkutatás, lefoglalás, stb.) összefüggő panaszok elbírálására a törvényességi felügyeletet gyakorló ügyészség rendelkezik hatáskörrel, a jelen eljárás keretei között ezek alapján nincs törvényes lehetőség, ezért e panaszpont vizsgálatát mellőztem.

A büntetőeljárás részét képező eljárási cselekményekkel szemben a Be. által meghatározott jogorvoslati fórumrendszer keretein belül és módon lehet panasszal élni.

A Panaszos által a bűncselekmények gyanúját felvető körülményekkel és büntetőeljárás részét képező intézkedéssel kapcsolatban előterjesztett panasz – a hivatkozott törvényi rendelkezésekre tekintettel – hatáskör hiányában nem bírálható el, ezért a jelen határozatban foglalt döntés arra nem terjed ki.

VI.

A panasz vizsgálata során az alábbiakat állapítottam meg.

1. Az előállítás jogszerűsége

Az Rtv. 15. § (1) és (2) bekezdés szerint:

„(1) A rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával.

(2) Több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés, illetőleg kényszerítő eszköz közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár.”

Az Rtv. 13. § (1) bekezdése szerint:

„(1) A rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a

rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.”

Az Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pontja szerint:

„(1) A rendőr a további intézkedés megtétele céljából elfogja és az illetékes hatóság elé állítja azt,

a) akit szándékos bűncselekmény elkövetésén tetten értek”

A rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 8. § (1) bekezdése szerint:

„(1) A rendőr az általa észlelt vagy tudomására jutott és hivatalból üldözendő bűncselekményről – ha az elkövető ismert, annak megjelölésével – feljelentést tesz, vagy ha a nyomozó hatóság tagja, úgy hivatalból megteszi a szükséges intézkedéseket a büntetőeljárás megindítása érdekében.”

A büntető törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 339. § (1) bekezdés szerint:

„(1) Aki olyan kihívóan közösségellenes, erőszakos magatartást tanúsít, amely alkalmas arra, hogy másokban megbotránkozást vagy riadalmat keltsen, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.”

[Garázdaság]

A Panaszos sérelmezte az előállítás jogszerűségét, mivel véleménye szerint nem volt rá semmi oka a rendőrnek, hogy előállítsa őt, mivel nem követett el garázdaságot.

A Pp. 323. § (1)-(3) bekezdései értelmében a rendőri jelentés közokiratnak minősül, amely szerint a jelentésben leírtak teljes mértékben – az ellenkező bizonyításáig – bizonyítják az abban foglaltakat. Figyelembe véve a rendőri jelentés közokirati jellegét, a bizonyítékok értékelése során – *figyelemmel az Ákr. 62. § (4) bekezdésében foglaltakra* – a rendőri jelentésben foglaltakat fogadtam el a döntéshozatal alapjául.

Kiemelten az elfogás végrehajtásáról szóló jelentés alapján, a Rendőrkapitányság vezetőjének parancsnoki kivizsgálásról készített jelentésében, valamint az intézkedő rendőr kiegészítő jelentésében foglaltakra, valamint a II. részben említett bizonyítási eszközök alapján az alábbiakat állapítottam meg.

A Panaszos szóbeli meghallgatása során elismerte, hogy a személygépkocsi vezetőjével szóváltásba keveredtek és dulakodni kezdtek egymással. A Panaszos előadta, hogy sérülése nem keletkezett, csupán a bal kezén a kisujját fájlalta, továbbá nyilatkozott arról is, hogy anyagi kára nem keletkezett.

Az intézkedő rendőröknek a szóban meghallgatott személygépkocsi vezetője szintén elismerte, hogy kérdőre vonta a Panaszost, amiért korábban a gépkocsija jobb oldali visszapillantó tükrét visszahajtotta. A Panaszossal szóváltásba keveredtek az eset miatt és lökdösődés, dulakodás alakult ki közöttük, de ütések, rúgások nem történtek.

A gépkocsi vezetője elmondta továbbá, hogy az autójában utazó személy, miután észlelte a dulakodást, odament hozzájuk és szétválasztotta őket, továbbá kijelentette, hogy az utasa semmilyen tettelegességben nem vett részt.

A fentiek alapján garázdaság bűncselekmény elkövetésének gyanúja is felmerült a Panaszossal és a helyszínen igazoltatott személyekkel szemben. A Rendőrkapitányság a gépkocsiban tartózkodó személyt a későbbiekben, még az intézkedés napján tanúként, jegyzőkönyvben ki is hallgatta azért, hogy a bűncselekmény elkövetésével kapcsolatban állást tudjon foglalni.

Megállapítottam, hogy a rendőrök a Panaszos és a gépkocsi vezetőjének ellentmondásos nyilatkozatára tekintettel megalapozottan döntöttek az elfogásokról és előállításokról annak érdekében, hogy a tényállást büntetőeljárás keretében tisztázzák, ugyanis erre a helyszínen nem volt egyéb lehetőség. A személyi szabadságot korlátozó rendőri intézkedés az Rtv., valamint a Szolgálati Szabályzat rendelkezései alapján jogszerű, szakszerű és arányos volt, ezért a benyújtott panasz ebben a tekintetben alaptalan.

A részrehajló, elfogult rendőri intézkedés

Az Rtv. 13. § (2) bekezdése szerint:

„(2) A rendőr köteles a törvény rendelkezésének megfelelően, részrehajlás nélkül intézkedni.”

A Rendőrség Etikai Kódexének (a továbbiakban: Etikai Kódex) 1. pontjának második része alapján:

„Önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie.”

Az Etikai Kódex 4. pontja szerint:

„A rendőr elismeri és védi az emberi méltóságot, tiszteletben tartja az emberi és a személyiségi jogokat. Elfogulatlanul jár el nemre, korra, állampolgárságra, etnikai hovatartozásra, vallási és politikai meggyőződésre, társadalmi és vagyoni helyzetre tekintet nélkül.”

Az Etikai Kódex 5. pontja szerint:

„A rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit (...) indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz (...) megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.”

Az Etikai Kódex 7. pontjának utolsó mondata szerint a rendőr:

„Tudatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”

A Panaszos sérelmezte, hogy a rendőri intézkedés szerinte részrehajló volt, ugyanis megítélése szerint, amikor a másik felet meghallgatták, akkor őt részletesen kioktatták és nem „csak” felvilágosították.

A Pp. 323. § (1)-(3) bekezdései értelmében a rendőri jelentés közokiratnak minősül, amely szerint a jelentésben leírtak teljes mértékben – az ellenkező bizonyításáig – bizonyítják az abban foglaltakat. Figyelembe véve a rendőri jelentés közokirati jellegét, a bizonyítékok értékelése során – *figyelemmel az Ákr. 62. § (4) bekezdésében foglaltakra* – a rendőri jelentésben foglaltakat fogadtam el a döntéshozatal alapjául.

Kiemelten az elfogás végrehajtásáról szóló jelentés alapján, a Rendőrkapitányság vezetőjének parancsnoki kivizsgálásról készített jelentésében, az intézkedő rendőr kiegészítő jelentésében foglaltakra, valamint a II. részben említett bizonyítási eszközök alapján az alábbiakat állapítottam meg. Az intézkedő rendőrök az adatgyűjtés során végrehajtott tényállás tisztázásakor objektíven, kizárólag a tényekre alapozva, egymástól elkülönítetten hallgatták meg feleket. A Panaszos által elmondottak (például az általa megadott szemtanú neve és telefonszáma) a rendőri jelentésben rögzítésre kerültek. A helyszínen * óra * perctől * óra * percig, azaz *óra * perc időtartamban tartózkodtak a rendőrök, amely idő alatt mentő érkezett a Panaszoshoz a sérülésének ellátása céljából, valamint baleseti helyszínelő is érkezett a tényállás tisztázására.

E sérelemmel kapcsolatban megállapítottam, hogy a rendőrök intézkedési kötelezettségüknek tettek eleget, az eset összes résztvevőjét meghallgatták, kizárólag a tényeket rögzítették a jelentésben, illetve nem merült fel olyan körülmény, amely alátámasztotta volna azt, hogy a rendőrök elfogultan intézkedtek volna, ezért a panasz e tekintetben alaptalan.

VII.

Az Ákr. 35. § (1) és (3) bekezdései szerint:

- „(1) A kérelem az ügyfél olyan nyilatkozata, amellyel hatósági eljárás lefolytatását, illetve a hatóság döntését kéri jogának vagy jogos érdekének érvényesítése érdekében.*
(3) Az ügyfél kérelmével a tárgyában hozott döntés véglegessé válásáig rendelkezhet.”

Figyelemmel arra, hogy panaszbeadvány alapján megállapítható, hogy a Panaszos az előállítási időtartamát nem sérelmezte, ezért ezt a kérdést érdemben nem vizsgáltam.

Ezzel kapcsolatosan a Fővárosi Törvényszék már korábbi – 20.K.31.855/2011/8. számú – ítéletében kimondta, hogy *„A bíróság e körben jegyzi meg, hogy az alperesi határozat kizárólag a felperes panaszában foglaltakra kell, hogy reagáljon függetlenül attól, hogy a Független Rendészeti Panasztestület esetlegesen a felperes panaszát meghaladóan más jellegű jogkérdésekben is állást foglal.”*

A Kúria Kfv.III.37.807/2013/4. számú ítélete a fentieket alátámasztja, amely szerint *„(...) A FRP-nek az előállítási időtartamára vonatkozó megállapításra nézve rögzítette, hogy e körben a felperes nem terjesztett elő panaszt, ezért annak jogszerűségéről nem kellett döntenie.”*

Mindezek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint határoztam.

Hatásköröm és illetékességem az Rtv. 92. § (1) bekezdése, illetve a 93/A. § (6) és (7) bekezdésein alapul.

Döntésem az alábbi jogszabályokon alapul:

- Magyarország Alaptörvénye II. cikk, IV. cikk, XV. cikk, XXVIII. cikk;
- a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 323. § (1)-(3) bekezdése, 75. §-a, XLVI. fejezete, 605. §-a, 608. §-a;
- a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény 29. § (1) bekezdése, 39. § (1) és (6) bekezdései;

- az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9.§ (b) pontja;
- az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 62. § (1)-(2) és (4) bekezdései, 81. § (1) bekezdése, 113. § (1) bekezdés a) pontja, 114. §-a, 116. § (1)-(2) bekezdései és (4) bekezdés a) pontja, 35. § (1) és (3) bekezdései;
- a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 13. § (1)-(2) bekezdése, 15. § (1)-(2) bekezdése, 33. § (1) bekezdés a) pontja, 92. § (1) bekezdése, Rtv. 93/A. § (7) és (9) bekezdése;
- a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 339. § (1) bekezdése;
- a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 29. § a) pontja, 195. § (1) bekezdése, 196. § (1) bekezdése;
- A belügyminiszter irányítása alá tartozó nyomozó hatóságok nyomozásának részletes szabályairól és a nyomozási cselekmények jegyzőkönyv helyett más módon való rögzítésének szabályairól szóló 23/2003. (VI. 24.) BM-IM együttes rendelet 140. és 141. §-ai;
- a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet 8. § (1) bekezdése;
- a Rendőrség Etikai Kódexének (a továbbiakban: Etikai Kódex) 1. pontjának második része, 4. pontja, 5. pontja, 7. pontjának utolsó mondata.

Budapest, 2018. április 26.

**Papp Károly r. altábornagy
rendőrségi főtanácsos
országos rendőrfőkapitány**